

CERUJUCIALA

ORDINĂNII SIMULULUI

SAPTAMĂNĂL DE LUPĂ POLITICĂ ȘI SPIRITUALĂ

ANUL II, Nr. 93 8 Noembrie 1936

Director: † MIHAIL STELESCU

(22 Noembrie 1934 - 16 Iulie 1936)

Redacția și administrația: Calea Victoriei 142
București V

Abonamentul anual 100 lei
Instituții și Autorități 1000 lei
In străinătate 500 lei

Manuscrise nepublicate
nu se înapoiază, se ard

Telefon: 4.28.86

Redactor șef: ION AUREL MANOLESCU

APARE JOIA E

4 PAGINI 2 LEI

Mormântul soldatului necunoscut

de general adjutant N. RADESCU

Sunt lucruri mîfăptite de oameni aleși de Dumnezeu de care nu te poți atinge fără să nu săvârșești o profanare.

Se pare însă că nu ori cine poate avea o astfel de înțelegere, de vreme ce mai marii zile și-au pus în minte să făptuiască nelegiuirea despre care voi încerca să vorbesc.

Tot ce este suflare românească recunoaște că figura ce predomină războiului de desrobire a neamului este Regele slăvit Ferdinand. Și iarăși tot ce este suflare românească înțelege că tot ce a hotărât Regele întregitor — după unire — cu privire la ori ce este în legătură cu războiul dus de El, trebuie să rămână sfînt pentru noi.

Dar iată că acum ar fi vorba ca locul ales de Regele glorios ca fiind cel mai potrivit să slujească drept locaș de veci aceluia care să simbolizeze vitejia soldatului nostru, să fie schimbat.

Cui l-a putut trece prin minte o astfel de nelegiuire?

Cine s'a putut gândi să profaneze și hotărîrea Regelui Ferdinand și pe cel ce se odihnește în locul ales de el?

Pentru ce să se facă schimbarea?

Poate cineva să afirme, cu mâna pe conștiință, că ar fi un câștig

mic motiv care să sprijine părerea că locul unde ar fi să se strămute oasele sfinte — arcul de triumf — ar fi mai nimerit pentru o dîmna de veci a soldatului necunoscut?

Locul ales de prea slăvitul Rege pare că a fost așezat înadins de Dumnezeu.

În grădina ce poartă numele primului Rege al țării, pe înălțimea cu privesc minunată, cel ce vine să se închine în fața mormântului simbol găsesc prielnic loc de reculegere, iar întinsul locului îngăduie ca lumea — mai ales grupurile de tineri vîrstare — să vină și să îngenuncheze în număr cât de mare.

Cată deosebire unde se sapă noua groapă!

În mijlocul unui drum îngust, fără perspectivă, marea din parcul Carol I, și în calea tuturor chefilor ce se înțorc năuci dela cârciumile din Băneasa și din împrejurimi...

Apoi? Oameni învățați să nu mai respectați nimic pămîntesc aveți măcar puțin respect de cele sfinte.

Plecați-vă smeriți înaintea hotărîrii Regelui biruitor și lăsați să doarmă în pace somnul de veci acel pe care marele Rege, singurul stăpîn să hotărască, l-a așezat pe culmea piscului din parcul Carol I.

Golgota Cruciadei Românilor...

Se risipesc veacurile

de Ion Aurel Manolescu

Eroul Necunoscut — acest sfînt și alb simbol al mării și unității noastre redemptoare, — se mută, la 15 sau la 20 Noembrie, din Parcul Carol sub Arcul de Triumf.

Acesta din urmă, fiind de curând restabil de pe urma unui artificiu de calcul ce l-a înținat anchilozat sub reumatismul nepăsării publice atât a mar de ani, va primi atunci, sub bolta lui de laudă și prinos mîna aceia de oase aureolate de jertfă pe câmpurile orgiei carnale de la Mărășești...

Nu știu dacă scriind „Mormântul de sub arcul de triumf” Paul Raynal se va fi gândit că, odată și odată, piesa lui de teatru va deveni actuală și pentru Belgia Orientului... Cea ce știu însă cu certitudine, ceea ce presimt cu încăpăținare și entuziasm feroce, e faptul că, în ziua în care umbra de cer obosit a Eroului Necunoscut va străbate orașul șta al tuturor desperărilor pentru ultimul ei drum prin moarte, în ziua a ceea când, alinate de-alungul străzilor suflutele în care s'a mai păstrat pură o tandără de cer româneș vor suspina în povărate de tristeți, în ziua a ceea mutilată aducea amînto a mîcelului dela 1916 se va înțoarce — muștrătoare — prin tre noi...

...Au trecut, de atunci, douăzeci de ani... S'au ridicat ziduri noi, s'au cimentat cu sânge hotarele, s'au înălțat idoli de lut, s'au sfărâmat credințe ce păreau eternități senine.

Cine poate număra limpede, cu sufletul deschis și cu creanga gândului altoită cu rouă, cei douăzeci de ani deunăzi pe celui de vreme și destin sub lespezea mării vecinicii!...

Dozăzeci de ani... Cătă besmetică încordare de atunci: căta oarbă strivire, căta mechină prăbușire în nimic și zădărnice...

Nimic, nici o făurire trainică, nici o realizare temeinică — nimic ce să poată justifica moartea anonimă și mlază a flcăilor noștri risipiți de păduchi, de tifos de ofițer...

O mare și visată Românie, un Ogor nou și hotare trase cu unghiile celor striviți în abatorul măcelului, pot însemna și mărturisii chiotul unei frumoase biruinți — evident, — dar nu pot prevedea și mulțimi niciodată și'n nici un chip jertfa celor sfășiați de soartă, măcelăriți de destin, morți căinește și sterp sub cerul acela strivit atunci de o atît de grea nelămurire...

Cu ce a plîtit România Mare viețile pe umbrii cărora și-a ridicat Ea harta și stindardul nou, în Istorie și contemporaneitate?

Ne-am împărțit și ne-am irosit în rănecede ciocniri lăuntrice, ne-am învățat să trăim meschin înăbușindu-ne oandă la sufletului, ne-am obișnuit să ne ridicăm jertfindu-ne tot ceea ce ne-ar fi putut apropia de slovă și Dumnezeire. Am iubit urând și am urât iubind, am strivit aproape ca să creș-

tem putrezi în prezent, am știut să uităm cu cea unică năli hămesite și avide după și superbă inconștiență de ca efemera înălțare în neantul pămîntestei înșetări de glorio și nimic...

Bilanț falimentar și orb, la căpătăiul a două decenii de aspră, inutilă și lăsa ciocnire cu viața.

Impură și rece îngenuncheare, lângă tremurul de lumânare sfioasă al jertfei de turmă dela 1916...

Scriu cu tineretea mea înșetată de adevăr și lumină, rășignită pe crucea condeielui, scriu cu toată revolta mea de răzvrătit, sub peniță.

Tineretea mea e una dintre sutele de mii care măine, când cerul va crăpa despăcându-și rânjetul de mutilare și moarte de-asupra României Mari, va fi trimisă — care pentru scârșnet și tun, — să chine la hora divinei ei împăcări cu destinul...

Stiu că, prinși în acea înebunire a entuziasmului general și haotic, visând războiul ca pe un căine care după câteva zile de încolțire ni se va culca frumos la picioare, vom merge toți, fără preget, fără teamă, fără cumpăna...

Istoria și oamenii se repetă... Cea ce știu însă, e că nu vrem să murim zădarnic! A nii și morții noștri dela 1916 ne-au învățat să ne prețuim sângele și cerul din inimi.

(Urmare în pag. II-a)

Europa la răspîntie

Lupta ce se desfășoară de atîta vreme în Spania, a încetat de mult de a mai fi o chestiune internă între două tabere adverse. Ea reprezintă pentru ochiul atent, o repetiție generală a spectacolului la care vom asista într-o bună zi, avînd ca teatru Europa.

Lupta se va duce măine între cele două concepții ce au împărțit continentul nostru. Va fi o luptă decisivă pentru orientarea în viitor a umanității.

Noi am înțeles că locul României în această luptă nu poate fi decît împotriva celor ce luptă contra Credinței Patriei și a Familiei.

Sunt noțiuni cari stau la baza așezării noastre sociale și care trebuiesc apărute cu orice preț de distrugere.

Recentul discurs al d-lui Mussolini, vine însă să ne atragă atenția că încă odată politica nu se face după continente.

Am fost întotdeauna admiratorul d-lui Mussolini pentru că a reușit să salveze dela anarhie și comunism o țară, din care azi a făcut o mare putere și al cărui cuvînt atîrnă azi atît de greu în balanța păcii europene.

Dat fiind faptul că între cele două tabere în care e azi împărțită Europa, noi ne-am precizat atitudinea față de comunism, atît pe plan național cît și pe plan internațional, am fi dorit o cît mai strînsă colaborare între noi și țara d-lui Mussolini.

Recentul său discurs ne pune în fața unei situații cru de prin precizia ei, și tocmai prin aceasta bine venită, pentru a ne fixa orientarea în viitor.

Am vrut să luptăm contra pericolului comunist în Europa, dar nu admitem sub nici un motiv ca această luptă să servească interesele meschine ale națiunii maghiare.

A te sluji de ea ca paravan astfel cum face azi d-l Mussolini și a lovi tocmăi în noi, care suntem primul obstacol în calea ofensivei comuniste, înseamnă că pe d-l Mussolini îl preocupă prea puțin problema comunistă și că cu to-

tul altceva se ascunde sub această firmă.

D-sa scuipe mîna care i-o întindem. Nu ne supărăm, în politică nu trebuie să te supere și mai ales în cea externă) dar ne-o retragem. Și de data aceasta definitiv.

În coloanele ziarului nostru am afirmat totdeauna necesitatea unei politici independente.

Avem nevoie pentru aceasta de două lucruri:

1. De înarmare modernă și
2. De propagandă în străinătate. În ce privește acest din urmă punct, vederile tuturor despre noi sunt mai mult decît imposibile.

Nimeni însă nu-și va mai permite să ne insulte și să treacă peste noi atunci când ne va cunoaște.

Să devenim temuți pentru forța noastră și iubii pentru calitățile noastre.

Vasile C. Dumitrescu

Un pictor și o expoziție...

Expune de câteva zile la Muzant, un pictor. Un pictor care nu știe, firește, să cumpere laurii reclamei de ocazie cu bani. De aceea Vasile Petrea a trecut prin toamna asta plină de lumini ciudate, anonim, neștiut și nerăspălit. Este aceasta o tristețe pe care ne gîndim s'o mîngîiem acum cu lauda acestor rînduri mulșe din suflet, cinștie, calde.

În ele, refugiat, pictorul brăilean Vasile Petrea va cunoaștem, suntem siguri, poate singura răspălită adevărată dintre toate răsplătele eștine și de circumstanță ce i s'au oferit până acul.

Vasile Petrea închide azi sau măine bazarul lui de lumini... Vasile Petrea pleacă. Se întoarce în orașul lui Dunărean cu ochii aceia adânci și vii, nespus de triști, umbriți, bolnavi... Iată, odată mai mult drama fărurului român de trumos, împășiată, învingînd toate entuziasmele, obosind toate năzuințele. Tot borangiul acela lunar tors de pensula aurită a pictorului, a murit, acum la plecarea asta umilă a celui ce l-a dăruit pînzei, sărac și trist.

Vasile Petrea, — un neînțeles mai mult pe lângă atîția alții... Vasile Petrea, — un biruitor totuși.

Dan Mănoiu

REGELE CATRE ȚARA

Luați și voi, cum trebuie să luăm toți, ce e bun de la părinții și strămoșii noștri; Luați din năzuințele de veacuri ale neamului nostru, aceea țarie care ni-e fală, — și strânși uniți într'o singură voință, într'un singur avînt, să plămădim România cea nouă a ROMÂNISMULUI biruitor.

M. S. REGELE CAROL II

La serbarea tineretului

CRONICA DRAMATICA

de Ion Luca Gulioti

Teatrul Național — „Omul și masca” poem dramatic după C. Marlowe de C. Dane

Cred necesar ca înainte de a începe să fac critica piesei „Om și masca” să scriu câteva cuvinte despre C. Marlowe, dramaturg englez foarte puțin cunoscut la noi, căruia în bună parte i se datorează această piesă.

Cristofor Marlowe s'a născut la Canterbury în anul 1564 și moare la sfîrșitul lunii Mai 1593 la Deptford.

Este cel mai remarcabil dintre predecesorii lui William Shakespeare. Copilul unui sărac eismar în Canterbury, mulțumită ajutorului băneș a cătorva prieteni care-l apreciau, face excelente studii la început la King's School, la Canterbury și mai tîrziu la Universitatea din Cambridge (1580) un-

de peste ani este numit „master of arts”. Il găsim apoi făcînd parte din vechea companie dramatică „Eare of Maltingham”. Din cauza unui accident, nemai putînd juca, părăsește scena, consacrandu-se operei politice și dramatice.

Toată reputația sa i se datorește unei drame publicate în 1587 intitulată „Tamburlaine the great”, în care întrebuintează versuri albe.

A fost deseori imitat, în special de Shakespeare în una din primele sale lucrări (Titus Andronicus).

Marlowe scrie după aceasta „The Tragical History of Doctor Faustus” (1588 sau 1599), prima dramă în care s'a pus în scenă legenda lui Faust, du-

pă o traducere engleză a lucrării populare a lui Spiess, operă din care mai tîrziu se va inspira Goethe.

A trei ore operă a lui Marlowe a fost probabil „The Jew of Malte”, de unde Shakespeare va imprumuta pe Shylock, care însă nu atinge perfecția eroului creat de Marlowe.

În fine, mai scrie „The Massacre of Paris”, „Edward II”, în care ne zugrăvește comploturile reginei adultere și ale amantului său contra regelui, operă din care Shakespeare ia multe lucruri pentru Richard II, și desigur și alte opere, care nu s'au păstrat.

Acest poet genial este un adevărat om al Renașterii. Este unul dintre cei mai puternici autori ai tragediilor, în care se zugrăvește groaza, fantasticele suferințe, descriind sentimentele de ură, gelozie sau melancolie, tot așa de bine ca W. Shakespeare.

Moare într'o încercare cu un valet care îi luase metresa, ră-

nit mortal de o lovitură de pumnal, moare după puțin timp și este înmormântat la Deptford 1 Iunie 1593.

Aceasta ar fi în câteva cuvinte biografia lui Christopher Marlowe.

Acest Marlowe din groznicia sa urătenie creează un poem care are oarecare succes datorită lui M. Beerbohm care îl dramatizează.

„Om și masca” reprezentată la Teatrul Național este o prelucrare a autolumii dramatice englez Clement Dane după poemul lui C. Marlowe și piesa lui M. Beerbohm.

Eroul principal al acestei piese este lordul George Hell, un om de o urătenie fizică și suflătoare așa cum nici o închipuire omenească n'ar putea avea.

Părul roș-negru, aspru și țepos, fruntea îngustă și țesită, ochii sticloși ca de fiară, nasul pocit, gura larg tăiată cu buzele groase și umede, vocea spartă, răgușită, alcoolizată și

cavernoasă, un anormal, un hidros, un om care își stăpînește semenii prin crimă, groază și bani, lipsit de scrupule, un om de numele căruia toată lumea se îngrozește, un om josnic care nefiind iubit nu puțea nici el l' rându-i să iubească. Această bestie este lordul George Hell.

Hell întâlnește pe scena unui teatru o actriță de care se îndrăgostește. Neputîndu-se face îndrăgostit de către actriță din cauza făpturii sale, recurge la ajutorul unui fabricant de măști, care îi confecționează masca unui sfînt. Jeny Mere, actrița, întîlnindu-l într'o pădure din marginea Londrei, răpita de frumusețea lui Hell se îndrăgostește de el, dragoste ce duce la căsătorie, trăind acum fericiți, departe de zgomotele Londrei, în casa unui pădurar.

Actul cincii al piesei ne arată pe fosta amantă a lui Hell care iubindu-l încă și vrînd să se răzbune pe el, vine împreună cu întreaga societate londonese, un anormal, un hidros, un om care își stăpînește semenii prin crimă, groază și bani, lipsit de scrupule, un om de numele căruia toată lumea se îngrozește, un om josnic care nefiind iubit nu puțea nici el l' rându-i să iubească. Această bestie este lordul George Hell.

donez și în fața acestora îi smulge masca de pe ochi.

Actul cincii al piesei ne arată pe fosta amantă a lui Hell care iubindu-l încă și vrînd să se răzbune pe el, vine împreună cu întreaga societate londonese, un anormal, un hidros, un om care își stăpînește semenii prin crimă, groază și bani, lipsit de scrupule, un om de numele căruia toată lumea se îngrozește, un om josnic care nefiind iubit nu puțea nici el l' rându-i să iubească. Această bestie este lordul George Hell.

Hell întâlnește pe scena unui teatru o actriță de care se îndrăgostește. Neputîndu-se face îndrăgostit de către actriță din cauza făpturii sale, recurge la ajutorul unui fabricant de măști, care îi confecționează masca unui sfînt. Jeny Mere, actrița, întîlnindu-l într'o pădure din marginea Londrei, răpita de frumusețea lui Hell se îndrăgostește de el, dragoste ce duce la căsătorie, trăind acum fericiți, departe de zgomotele Londrei, în casa unui pădurar.

Actul cincii al piesei ne arată pe fosta amantă a lui Hell care iubindu-l încă și vrînd să se răzbune pe el, vine împreună cu întreaga societate londonese, un anormal, un hidros, un om care își stăpînește semenii prin crimă, groază și bani, lipsit de scrupule, un om de numele căruia toată lumea se îngrozește, un om josnic care nefiind iubit nu puțea nici el l' rându-i să iubească. Această bestie este lordul George Hell.

Actul cincii al piesei ne arată pe fosta amantă a lui Hell care iubindu-l încă și vrînd să se răzbune pe el, vine împreună cu întreaga societate londonese, un anormal, un hidros, un om care își stăpînește semenii prin crimă, groază și bani, lipsit de scrupule, un om de numele căruia toată lumea se îngrozește, un om josnic care nefiind iubit nu puțea nici el l' rându-i să iubească. Această bestie este lordul George Hell.

dinea, gestul, glasul, mimica, toate au făcut ca d-nul George Vraea să nu fie un simplu interpret ci un adevărat creator.

Admirabilă d-na Lilly Carandino care a jucat rolul lui Jeny Mere cu multă sensibilitate și simț artistic. Frumoasă ca în totdeauna și în nota justă a rolului d-na Elvira Godeanu. O minunată apariție în vînzătorul de măști a fost d-nul Soreanu.

D-nele Natașa Alexandra și Cruceanu precum și d-nii Antonescu, Nicu Bălățeanu, Vasile Lăzărescu, Critico, Baldovin, Brancovici, Ovid Brădescu, S. Atanasu, etc., în roluri de scurți apariție au contribuit la succesul piesei.

D-l Soare Z. Soare a cărui fantezie este inepuizabilă a montat spectacolul ca un adevărat maestru al regiei.

Un cuvînt de laudă pentru d-l Cornescu, pictor decorativ și pentru d-na Florica Sărțea pentru frumoasele costume.

Ion Luca Gulioti

MUNCA - CINSTE - ADEVAR

CRUCIATI

Când am pornit la drum am vrut să creem o lume mai bună și mai omenoasă fără argumente teroriste ci prin pilda faptelor și tăria cuvântului nostru.

Dela început însă, cei ce prin felul lor de a fi ne erau vrăjmași au început să ne lovească fără cruțare și fără răgaz.

Rând pe rând aveam de suferit bătăi și devastări din partea lor, noi opunându-le numai curajul sufletului și sermitățile conștiinței noastre.

Văzând că nu reușeam să ne dăm la o parte și că cel mai josnic dintre acele ce le poate săvârși cineva: la crimă.

Au răpus pe omul care prin puritatea lui le stătea în cale sperând să ne doboare definitiv.

Aici a fost piatra de încercare pentru noi, și am învins.

Nu ne-am coborât la nivelul lor moral, la armele lor de luptă.

Rezistența noastră l-a scos în să din fire și de câțiva timp au început să ne atace din bandașism și lașitate.

Am înțeles însă să nu ne facem dreptate singuri ci să așteptăm ca cei chemați să apere persoana cetățenilor și cei ce sunt îndreptățiți să le facă dreptate să ia măsurile necesare.

Nimeni însă n-a făcut-o. Autoritatea a fost pe față complică la actele de teroare ce s-au comis împotriva noastră.

Atentatele n-au putut fi niciodată prevenite, deși toată lumea, inclusiv victimele știu cum stau lucrurile.

După atentatele autorii n-au fost nici odată prinși, sau dacă au fost arestați li s-a dat drumul cât se poate de repede.

Presă, ca reprezentant al opiniei publice, s'a dovedit la rândul ei să fie părtinitoare. Nu s'a vorbit de noi decât atunci

când se putea arunca în spina noastră, o infamie.

Despre suferințele noastre nimic.

Hărțuiri, lovituri din toate părțile, urâtii, injurii, noi nu avem azi de luptat cu intrigă, calomnia și ură.

Pe lângă ideologie nu s'a înțeles încă nimeni să se ia de piept cu noi.

În schimb am fost pândiți la colțuri întunecate de stradă, asasinați prin spitale și scutpați de bale pline cu venin a le celor mici cu aparență de grandioare.

În condițiile unei asemenea lupte, rămâne ca fiecare să aprecieze după mîntea și conștiința lui de partea cui se află adevărul.

Acum un non fapt vine să ne umple de durere și scârbă.

Fratele nostru de luptă Eugen Giurgiu, a fost atacat de opt bandiți lovit cu securile în lap și călcat apoi în picioare.

Cei ce-l cunosc pe Giurgiu își dau seama de suferința ce ne-o cauzează martiriul lui.

Deaceia pentru a pune capăt unei situații devenită de nesuferit am hotărât:

Având în vedere faptul că:

- 1) „deși nu am atecat niciodată persoana fizică a adversarului ci numai cea morală precum și minciuna din jurul, simțurile noastre sunt în stare de răsunet asupra persoanei individuale a cruciatului.
  - 2) având în vedere că deși sesizată, autoritatea REFUZA să ne ia apărarea, lăsându-ne astfel la discreția unor asasinii ordinari.
- fiecare cruciat, este de azi înainte liber să uzeze de toate drepturile ce sunt acordate în situația de legitimitate apărare. Ceeratarul Cruciei Române: mulul Vasile C. Dumitrescu

Fiti gata

Din nou rânjetul morței acoperă glasul de pace. Zădarnic să fi fost mormanul de leșuri și râuri de sânge? Să fi uitat oare atât de curând învingători și învinși de rănilor?

Din apriga luptă de înfrățire și pace, din dorul de muncă și progres, să se aleagă doar scrum?

Nu destul de grea era încercarea de oric ce clipă de a stăvili organizarea revoluției mondiale, alimentată și dorită de internaționaliști și acoliții ei?

Mai trebuia oare, tocmai din partea unui Stat, ce ar putea fi pivotul păcii, să auzim o confirmare a aspirațiilor revizioniste?

În fața acestor dovă pericole, toată suflarea Românească va tresări.

Din unghiurile cele mai îndepărtate va răsună trambita de adunare.

Iar fraza lui Catargiu „Aceasta nu se poate“ va fi lozincă zilei. Ascultați-vă mințile, cercetați-vă conștiința, desbrăcați și uri și patimi și zid în jurul Patriei să jurăm că nici comunismul nici revizionismul nu ne vor putea clinti.

PANGARITORII

Sub acest titlu a apărut în „Talpa Târziu“ an. III Nr. 8 un judicios articol al d-lui Prof. N. Iordache. Comentând blestemul le unei fițiuci zise „Cuvântul Argeșului“ d-se zice:

„Al cui „cuvânt“ este acest „ziar, știe oricine, dacă știe că „sprijinește politica nemților în țară; dar numai al „Argeșului“ „nu poate fi crezut că este“.

Așa dar fițiuca filonemescă este ca total departe de a exprima „Cuvântul Argeșului“.

Negreșit, cel ce o scot nu puteau să scrie „Cuvântul Berlinului“ sau „Cuvântul Asasinilor“ pentru că ar fi văzut lumea cu cine are de a face. Așa sub o masă locală pot opera nestingheriți până la completa desmetrice a poporului. Mai departe articolul zice:

„În numita foale am dat pesemnele putreziciunii sufletului, semne care prevestesc pierderea neamului românesc dacă „s'ar întinde. Viața de familie, „viața creștinească și viața națională, temeliiile pe care a fost „clădit așezământul statului nostru sunt atacate fără nicio stăruire. Ne aflăm doar între oameni „care nu cunosc hotarul dintre „ce este și ce nu este îngăduit“.

Și după ce demonstrează că acești „tărgovești“ impostrijați „nu știu ce este viața de familie, ne vorbeste și despre alte păngări ale acestor naționalități de culoare verde:

„Nici viața creștinească nu e „mai păzită în gazeta“ de care vorbim. Într'adevăr, de mai mulți ori se laudă acolo omorarea „fostului deputat gardist Mihail „Stelesc.

Dar ce însemnează aceasta? Ce cărturari sunt aceștia care nu știu că „viața l-a fost dată omului de Dumnezeu și că nimeni din tre noi nu poate „răpi altuia aceea ce numai Dumnezeu l-a dat? Greșește vreunul dintre noi? Ii dus ne-a învățat să-l iertăm. E de neînțeles cum oamenii care au uitat blânda învoiațură a lui Hristos — își pot zice creștini. Căci până și semnul suferințelor mântuitoare, crucea strămoșească, au batjocorit-o cu cârlige, numind-o „svastică. Noi știm că ordinea păgânilor a trecut; dar primăjii tot atât de mari aduc și noi păngăritori ai crucii. În ceea ce privește viața națională, ziarul pomenit nici nu aduce vorba despre clasa țărănească, despre țărânul român, al cărui suflet, al cărui port ne deosebește de celelalte națiuni ale lumii.

Se înțelege dar că ocolirea satelor cu nevoile lor însemnează la noi nesocotirea naționalității noastre. De altfel cu țărânimea nici nu s'ar putea împăca vreo dată păgânii crucii strămoșe, căci ei vin dela oras, de acolo unde n'au găsit slujba la stat, sunt, cum se zice cu o vorbă streină, „gomerii bugetului sărăcit al țării, buget care nu-l poate cuprinde de cât adăugându-și noi biruri. Iată dar conflictul dintre ei și naționa birtică dintre ei și țărâna plătitoare. Să mai vorbim de legăturile lor cu Germania?

Și cunoaște lumea toată. Ori cum i-am întoarce, sunt pe toate letele dușmani ai nației noastre. Pangăritori ai familiei, Pangăritori ai legii creștine, pangăritori

ai naționalismului, cu liberalii împreună pe care nu-i atacă cu niciun rând din toată gazeta, ei sunt gorarii Statului Român.

Am reprodus toată această ultimă parte tocmai pentru a se vedea mai clar pericolul ce ne paște și nerușinarea aceluia ce vin în numele unui fals naționalism să facă apologia crimei și a urii.

Negreșit, banditeasca asasinare a lui Mihail Stelescu de către besțiile verzi — circacii lui Corneliu Cavalier de Cărbăntre trebuia să aibă justificare în fața opiniei publice. Și atunci din rândurile partidului împovărat de asinane și taptă murdare s'au ridicat propoziții de crimă, pangăritorii sanctuarelor, să justifice în sfârșit și ceace nu se poate justifica. Apologieții crimei din țara imundă pomenită sunt d-nii V. Medrea și Al. Cantacuzino (mai trebuiau Moșa Moșăuț, comandant al „Bunei Vestiri“ și Furdul). V. Medrea face vinovat pe Stelescu că „a trădat pe Căpitan“.

Dar cine este acest Căpitan? Este curcitură legăscă-nemescă că Corneliu Zelinșchi Brauner pistol-cavaler de Cărbăntre. Este asasinul lui Manciu fostul prefect de poliție dela Iași.

Este asasinul lui I. G. Duca fostul prim ministru al țării.

Este asasinul lui Mihail Stelescu ca fost deputat și conducătorul Cruciei Române.

Este ucigașul sufletelor celor 13 ucigăși criminali... Caramica, Constantinescu, Belimace, Caratânase, etc...

Este întreținutul ministrului liberal Bentoiu, într'a cărui vilă a stat la Carmen Sylva.

Este sugaciul aerii fanariotului Cantacuzino într'a cărui casă a făcut „sediu“ crimelor și imoralităților.

Faptele vorbesc singure. De aceea ne ferim de alte comentarii. Dar să trecem la celălalt apologet: Al Cantacuzino. Justificarea acestuia e ceva mai ingenioasă. Știind că crima nu e compatibilă cu morală creștină s'a apucat să demonstreze nici mai mult, nici mai puțin cum că morală creștină este numai pentru un individ „și este întrebuințată în clipele vieții particulare“ deci n'ar fi compatibilă cu... „pedagogia națională“.

Iată până unde a putut ajunge demagogia anarhic al acestor bestii teroriste. Morală creștină este arătată ca fiind „morală lașă a slăbiciunii“ care „aduce peira popoarelor și primejduiește existența neamului românesc“. Aici am ajuns. După aproape 20 de secole de constructivism creștin vin toți smintii și înlocuiesc o morală divină printr'o mentalitate asinată. Și dacă nu vom căsa ochii mari la pericolul ce ni se deschide sub picioare morităm să ne prăvălim c u toții în haosul anarhiei criminale. Merităm să purtăm jugul stărpiturilor asinane. Dar atunci se vor scula din morminte plăieșii lui Ștefan care nu vor permite ca străneșii lor să fie puși la jug de curcitură legăscă cu Germanii?

Dați noi vom tăcea morții vor striga.

I. D. MATEESCU

Se risipesc veacurile

(Urmare din pag. 1-a)

Creștem în umbră, dar puțernici, o generație de rebeli, o generație de tătani, de tineri ce judecă nu cu ușoara înflăcărare a vârstei ci cu bătrânețea une scurte dar bogate experiențe de viață...

Nu știm să murim înutil! Ne iubim istoria, țara, Regele și neamul, dar ne iubim și tradiția noastră și primăvara noastră și vârsta noastră. Nu pregetăm, — dar judecăm; nu evităm, — însă chibzuim.

Morții de acum douăzeci de ani, morții măcelului dela 1916 morții pe care atât de simplu și de frumos am știut să-i uităm, ne stau — zid — în faință, spectre dela care culegem rodul greu de sfat și belșug pe care nici o carte și nici o lege a vieții nu sunt în stare să ni-l dăruiască...

Pe Ei îi urmărim și îi cuminecăm...

Sântem gata oricând să murim, dar sântem gata oricând să refuzăm moartea!

A murit pentru pământ, — iată moartea meschină! A murit pentru suflete, — iată moartea ideală!

Moartea pe care o visăm și o dorim noi, dar pe care morții dela 1916, morții pe care odată pe an îi reamintesc calendarele, n'au avut parte s'o câștige...

Aducerea aminte a măcelului dela 1916 va revărsa o mare de cenușă în inimă. Convențional, putred și sterp, tobele oficiale ale domnilor cu decorații și portofolii, vor răsună la toate răspântiile, omagii și scârbind. Cuprinse de epilepsia momentului gazetele „naționalismului“ cu tricolor în dinți și cazier la poliție, vor fâlțai câteva zile aripile figurilor de stil peste aripa de inger obosit a amintirii eroiului necunoscut, peste cimitirile lui 1916...

„Dar, peste toată această vânturare de vorbe goale și zădărnici, peste toată această pleavă fluturată de soartă de-asupra tuturor necazurilor și amărăciunilor vremii, peste tot fardul și teatrul clipei, eu voi vedea, sânt sigur, — în

Curier cruciat

— Harie Popescu-Mehedinți. — Am primit raportul. Aici lupta se duce mai departe. Luptă așa cum ai început. Prietenului Iorga Petre i s'a scris.

— Mărgoleanu-Vlașca. — Am citit cu multă satisfacție cele trimise. Ne bucură starea organizației locale. În curând vă vom trimite pe cineva dela centru.

Așteptăm să ne mai scrii. Succes la muncă.

— Ionașcu-Galați. — Am primit scrisoarea. Cred însă că îți închipui starea noastră din acest punct de vedere. Dacă s'ar putea, ț-am îndeplini cererea cu cea mai mare dragoste. Dar și aici...

— Piperiu-Iași. — Vom face tot posibilul. În ce privește cealaltă chestiune, te rog mai mult calm și chibzuință, cred că va fi totul bine pentru toți.

— C. Pană-Argeș. — Vestilo dela d-ta ne dau curaj și credința că vom face acolo o cealaltă a crezului Cruciat.

S'a trimis cartea. Celelalte nu avem pentru un moment. Se vor trimite la timp.

— Seovară-Sibiu. — S'a primit cartea postală. Dacă s'a comis o nedreptate, se va repara. Retin ultimele trei cuvinte: „înainte, la întrecere!“ Curaj.

— I. Potopiu-Caracal. — Lupta este grea, dar victoria e mare.

Material de propagandă, vom trimite în curând. Mai scrie-ne.

Despre „iluzia“ românească

Iluzia e leagănul proștilor, a naivilor și a neputincioșilor. Mai e și a poezilor, dar rațiunea de viață a acestora, se bizue, exclusiv, pe iluzie... Ceaceci cumplit pentru umanitate. Iluzia mai e și sursă de nenorociri, căci a ceea ce și fac iluzii, ignorază realitățile brutale ale vieții. De căteori, într'o zi, nu asistăm, neputincioși, la atâtea prăbușiri, de pe tronul amăgirilor, fără ca toți cei prăbușiți să se treziască?

A te refugia în iluzie și a trăi o viață de închipiri, când cele mai brutale realități te isbesc, neiertător, însemnând că ceva e scântit în mecanismul sufletului omenesc. Ce este acest ceva scântit, în acest biet suflet omenesc vânturat de toate patimile, de toate pasiunile josnice și de toate îndurărilor, de nu mai poate omenirea să se reculegă din zăpăcările ei?

— E sistemul odios de instrucțiune, ce se predă maseilor și azi, care le ține în completă ignoranță și le face să creadă — iluzie! — că au toate libertățile. Iară disciplină, când în realitate au parte numai de disciplină, fără libertăți.

E spiritul de castă al claselor suprapuse, cari fiind înțelește în ghimbe și spre folosul lor, do rința, secretă, de mai bine, a masei lor;

E minciuna, care stă la baza acestor teribile acțiuni sociale, falsificând totul. De aceia chiar vedem cum membrii celeștii cla se oropsie, se aruncă, unii asupra altora, cu înverșunare, cu patimă, cu cinism, în slujba unor „crezuri“ răscolitoare de ambiții și interese personale.

Acel ceva scântit, în mecanismul sufletului omenesc, nu i' de călă piederă ce se pune, din vedere, revolverului, ca să nu ia joc, dela sine, și să-l rănească sau să-l ucidă, pe purtător. Numai că, revolverul, acest instrument teribil — ca și masa — nefiind conștient de mînera lui — ca și masele — poartă piederă în chip firesc, resori ce l-a fost hărăzit mai dinainte, și so lasă împiedicat sau despicat după dorința purtătorului — ca și masele.

Sufletul maseilor e acest revolver, pe care purtătorul lui îl ține în buzunar, cu piederă pusă, ca nu cumva, din nebgăre de seobă, revolverul să ia foc, cu consecințele funeste pentru purtător.

Cine poartă sufletul omenesc cu piederă pusă, în buzunarul său dela spate?

Capitalismul! El stăpânește parlamentele și guvernele, cari fac totul, numai pentru el, cu iluzia, pentru mase, ca acest tot, ce se face, e spre fericirea lor... Capitalismul are doar, în buzunarul său dela spate, sufletul maseilor — acest instrument, teribil în mîna purtătorilor, dar fără pref, de capul lui.

CCRUCIADA ROMANISMULUI își propune să elibereze sufletul românesc, din buzunarul dela spate, al capitalismului național. Și în această grandioasă luptă de eliberare, CRUCIADA ROMANISMULUI se trudește să distrugă minciuna, care e la baza iluziei, cu care ne-au împiedicat profitorii.

Vom, adică, să facem să sară, din sufletul românesc, resortul care-l înăbușă.

Iluzial!

Iată ce are de disprețuit și de

Indepărtat dela sine, bietul suflet românesc, care s'a alimentat și s'a desvolat, hrânindu-se cu păreri trufașe, deci mincinoase. Acesta-i adevărul!

E mai bine să-l spunem delo început, fiindcă dorința noastră de a îndrepta sufletul românesc, e sinceră și dărză.

Nefiind din vina lui așa cum este, sufletul românesc va trebui să se adapte la isvoarele pure ale „Cruciadei“, care-i garantează sănătatea lui morală.

Capitalismul național a pus la dispoziția românilor, un morman de minciuni — nutrețul gloatei — îndopându-i cu deasla, ca pe curcani, când sunt puși la regim sever de îngrișare, înainte de a țiere...

Aceste minciuni — scornite de poezii cu iluzii în cap aserșii în intereselor politico-economice naționale — au luat caracter de poruncă exprimată în sângele românesc.

Iată câteva porunci dintre acestea, cari, departe de a întregi ne optimismul și încrederea în sine, ale Românilor, le artificializează și face din Român, o biată epauă, isbită de talazurile politice.

Notez, la întâmplare, pe cele mai populare, pe cele mai des infiltrate sufletului școlarilor de curs primar:

„Românul are șapte vieți, în pieptul-i de aramă!“

„Românul-i verde ca stejarul!“

„Românul e născut poet!“

„Românul-i pui de leu!“

Etc., etc., etc.

Minciuni! Minciuni strunătoare. Lăudăroșenia, care a falsificat de deantregul sufletul românesc — spre superbul tolos al unor domni patrioți — pești ai naționalismului românesc încălzit de para minciunilor grosolane anterioare, cari au orientat generațiile către marea zăpăceală sufletească și mintală, de acum.

Românul are șapte vieți, și încă, într'un piept de aramă? El are o singură viață, una mizerabilă și stupidă; o viață care nu „prețuește“ decât în evenimente electorale; o viață fără rod. Și această viață nu spumează, ca șapte vieți, într'un piept de aramă, ci se sufocă într'un piept oticos!

„Verde, ca stejarul?“

Românul e verde, înadevăr, dar de mizerie; de foame, de frig și de revoltă.

Și nu verde; vânt! Poet! Românul e născut poet... „Minciuna asta a creat o serie îngrozitoare de caraghioși, ca Stroev, Vasilache și ca toate pisicile mirolăitoare ale scenelor de revistă, și ca toți stupizii deseuri ai cabaretelor, — poezii de azi ai maseilor, cari le hrănesc cu stupide cântece, insinuante, lascive, bolnave.

Românul-i pui de leu? Dintr'un simplu fast, „puiul de leu“ e în stare să distrugă armatele întregi de dușmani, cu toate artileria lor cea grea, cu toate gazele și cu toate hotele lor... Așa e el: dat naibii, nimic nu-i rezistă...

Și, ca să dovedească el, până una-alta, că e, în realitate, ceea ce a binevoit să-l facă „purtătorul lui de grijă“, puiul nostru de leu, te pîndește la colț de stradă, pe unde știe că ai să treci, și, având o veche rătuială cu tine te atacă pe la spate, te ciomăgește crâncen și apoi, o „ia din

loc“, înghijit de întunericul nopții, lăsându-te într'o băltoacă de sânge.

Puiul nostru le leu e în realitate, un pui de bandit, crescut în artificială mentalitate, ce el e, neapărat, un eroul Această falsă mentalitate, îi dă lebra asasinatului și gustarea sângelui românesc, la adversar. Nu-i de mirare. Cultivând, fals, eroismul, răstoarnă toate virtuțile, pe cari ar putea să le aibă, cu ciomagul în mână, decât la... eroism.

În eroismul său, puiul nostru de leu, își arată voinicia violând mormintele, maltratându-le și părăsindu-le prada tuturor primejdiilor.

Acesta este puiul de leu! Acesta, românul verde, românul cu șapte vieți în pieptul-i de aramă, pe placul lui Zelinșchi Brauner — căpitan de haiduci români!

Cui folosesc toate aceste minciuni cu care este îndopat Românul din chiar pruncia lui, de către părinți inconștienți și aserșii intereselor „superioare“ ale ne-amului? nu! — ale capitalismului „național“.

Capitalismului, folosesc! Capitalismului național, compus din: Malaxale, Așușiți, Alechikieni, Asnaovoriani, Skodeni, Tancrezi, Herdani, Gageli, Blanzi și alte personalități cari chină și i, necozitate, cari chină nuiesc, până la victorie, bietul suflet și trup românesc pentru câte va zeci de lei nesiguri dela o zi la alta — pe zi istovitoare, drept plată a patriotizmului lor înflăcărat și drept răsplăt pentru devotamentul lor integral.

Iată cu ce îndoaie capitalismul „național“, de cari se sîchimesc toate guvernele, sufletul românesc: cu iluzia că țara e, pierde naținea! Cu minciuna a ceea ce hrănit, sufletul românului își creiază o seamă de iluzii, cari-l îndepărtează dela realități.

De aceia ne străduim, noi cei dela Crucia, să distragem iluziile ce și construesc românii, în docilitate alor cresc:

Ca să-i aducem la realitate, făcându-le o reeducație civică și pregătindu-i apți pentru ziua de mâine, în care va străluci adevărata conștiință națională, la soarele unei opinii publice, devenită realitate!

Deșteaptă-te, Române!

iod.

Din flacăra mea am împărțit lumină în multe candelă. Nu le vezi împrăștiate pe tot cuprinsul țării? Nu le vezi luminând în depărtare? Toate te urmează. Toate ard în urma ta. În curând la focul purificator vom arde tot răul înlocuind crima prin muncă, hoția prin cinste iar minciuna prin sinceritate.

Și totuși te vom răsună. De lângă Panait Istrati gâdul tău călăuzitor va fi cu noi.

Iar mormântul tău împăzuit cu flori va fi altar. Aci îți voi spune multe și voi auzi sfatul tău.

Eugen Silvestru

Rânduri pentru Mihail Stelescu

De câte ori am încercat să nălătur neliniștea din suflet, de câte ori am vrut să rup deauna de tăcere n'am simțit oarecum stingherit.

Am căutat departe, în zare, cuvinte de foc să mă fac înțeleș. Și dacă n'am reușit din pricina mea: mulțimea de gânduri ce mă frământă și sgomolite asurzitor ce-mi sună în urechi.

Dece să plângem un erou? Au oare, nu în cântece de biruință se conduce la locul de odihnă învingătorii?

A căzut un om: ideea nu pierie!

Su sângelui lui nevinovat a marcat drumul ce duce la victorie.

A pierit un luptător: mii vor veni să'mbrace cămașa de Zale a primului Cruciat.

N'auziți în seară freamăt de pregătiri noi?

N'auziți pentru că nu vreți? Ochi în sufletele noastre ținele arde flăcără nestinsă. Clocoate sufletul nostru de răsunare. Te vom răzbuna Mihail Stelescu. Nu prin bătă și revolvere căci tu ne-ai învățat să luptăm cu vorba și scrisul.

Prin puhoiul ce se revărsă asupra noastră vom face drum spre culmea biruinții.

— Ți-aduci aminte, Mihail Stelescu, când în seara aceea de toamnă ai pierut în sufletul meu văpaie din văpaia nestinsă?

Din flacăra mea am împărțit lumină în multe candelă. Nu le vezi împrăștiate pe tot cuprinsul țării? Nu le vezi luminând în depărtare? Toate te urmează. Toate ard în urma ta. În curând la focul purificator vom arde tot răul înlocuind crima prin muncă, hoția prin cinste iar minciuna prin sinceritate.

Și totuși te vom răsună. De lângă Panait Istrati gâdul tău călăuzitor va fi cu noi.

Iar mormântul tău împăzuit cu flori va fi altar. Aci îți voi spune multe și voi auzi sfatul tău.

Eugen Silvestru

CARTI-PROBLEME-IDEI

Lichelismul scriitorului tânăr...

Mă amuză, fără îndoială, drama scriitorului tânăr. Și mă amuză cu aceiași adâncă ingenunchere sufletească, cu care numai lucrurile adevărate și triste mă pot euceri și stăpâni. Există, evident, o dramă a tânărului luntraș printre rime și sticle. Asta e un lucru pe care toată lumea din țara românească am impresia că îl cunoaște. Că nimeni nu se sinchisește să-i pună punct, asta, vă rog să mă credeți, e cu totul altăceva...

Dar drama scriitorului tânăr, tragedia lui, povestea lui, sânt întâmplări care au devenit încă de multă vreme obișnuință. Asta e soarta tuturor marilor adevăruri, tutoretelor adevăruri care cutează să ridice fruntea în țara în care toate orizonturile cuvântului cultură se ciocnesc în

Noi jonglăm cu realitățile dureroase de viale culturii noastre, cu aceiași de condamnat ușurință cu care ne ducem la cinematograful de pildă, sau la Teatrul Ligei Culturale. Ne lipsește nouă, rumănilor dintre Nistru și Tisa, seriozitatea, adică acea gravă înțelegere a realității față de care zămbetul trebuie să fie grimasă nu surăsă... Și, atâtă vreme cât Carpații adevărați vor rămâne inaccesibili dorului nostru de cunoaștere și stăpânire, atâtă vreme cât între noi și luncile adevărului trist al ceasului nostru de acum, se va putea așterne ceața tuturor bărbilor argintate de istorie, de ură și de pensie, în tot acest timp de leneș amnistiișor cu destinul, vom rămâne noi tot poporul românesc de astăzi, doar gardul în care ori și ce Irimia politic sau nepolitic își va împotmoli — superb în dementa lui seninată — oricând oistea „principiilor și a moralei cu termen redus...”

Pierde că, sub zodia unor atari circumstanțe, drama scriitorului tânăr are toate șansele să devină operetă... Într-o țară eminate politică în care dacă te declari bolid riști să îți lichidezi tinerețea, avântul și jertfa mutilat pe la colțuri de stradă sau ciopârțit în paturi de spital, scrisul adică eterna proslăvire a tuturor frânturilor de cer ce frământă sufletul omenească, a devenit cu vremea și cu nelimitatul concurs al tuturor nechemărilor ilustrii o grupare — ca să nu zic partid, că sună a demagogie — o grupare politică în care numărul a biruit calitatea...

Au răsărit astfel dela un timp „scriitorii tineri” ca ciupercile după ploaie. Toți reporterii gazetelor de mic sau mare tiraj, toți corespondenții din provincie ai cotidianelor cu „naționalism” tarif și incolor, toate duduile ce fac poezii cu stete și amor neîmpărtășit, — au aderat, într-o epopeică îmbrățișare, la abatorul celebrității și la potcoavele Pegasului...

Trebue să recunoaștem, deci, cu tot entuziasmul cu care suntem constrânși să recunoaștem, că această infiltrație de logodnici ai penitei nu are decât să schingiuiască, să jefuiască și să inducă în eroare adevărul destin și adevărata problemă a scriitorului tânăr... A scriitorului „tânăr” adevărat, născut iar nu făcut, căruia cerul îi adoarme în fiecare seară în călimar, căruia lăuceferii îi ațipesc frumos și cinstit în zările de albastru pur al slovei...

Pentru acest scriitor statul n'a făcut și nu va face nici odată nimic. Acestui împede vizionar, recunoștința patriei mume i se va pleca de-abia, postum, adică atunci când, trecut dincolo de viață și chinulul ei blestem, sufletul lui va rămâne simplă fluturare de batistă la ferestrele eternității...

Până atunci scriitorul tânăr va suferi și va cânta... Este, dacă vreți, în această renunțare cea mai dureroasă dramă posibilă dar este totuși și cea mai frumoasă... Gândiți-vă nu mai, în treacă, că țara asta are în clipa de acum cel puțin cincizeci de mansarde adevărate, cincizeci de mansarde în care seară de seară se scutură crengile cântecului lunar, în care penite grele de căutare și dor adună toate zările adevăratei rățării printre bruma stelelor... Este penibil — e drept, — să chemi zenitul să îți sprijine umerii sleiți și povârniți de nemăncare, dar este superb că știi că stăpânești lumea în cele trei degete logodite cu jarul condeiului, când alții nu o pot nici măcar adulmea deși colcăie în ei viermuiala unor vieți de legendă și aur sec...

Un cotidian din Capitală a deschis de curând o anchetă prin care se cerea un destin mai alb și mai ferit de risc pentru veacul cel tânăr al scriitorului românesc... Am auzit că s'au spus acolo lucruri ce-ar putea sălta din nepăsare până și picioarele de beton armat ale podului dela Cernavodă... Arnăuții slovei românești au tăcut înusă, olimpici, olimpici ca întotdeauna... Semnătatea asta de iocane o presimțeam, așa că stărvurile ce o afișează nu merită nici măcar un scrâșnet de peniță...

Rog toamna asta superbă toamna asta când pare că în fie ce tei plânguie un Eminescu, să scuture o legendă mai mult pentru tânărul scriitor român... Dacă nu o cunoaște să aștepte într'un amurg trist și furat de neguri pe Calea Victoriei umbra de sfânt păcătos și ros de păduchi, a lui Artur E-nășescu... Așa, lângă el și lângă zidurile Capșei, toamna românească va înțelege, fără îndoială, destinul, problema și drama scriitorului tânăr...

Acesta este adevărul. Cel de pe urmă și cel dintâi adevăr...

Ion-Aurel Manolescu

Alexis Macedonski, pictor român ne vorbește de zilele de la Maiorca

Exodul artiștilor din Spania

„Toate drumurile conduc la Roma!”

Amicul Macedonski mă întâmpina cu aceste cuvinte îmbrățișându-mă. Nu-l mai văzusem de-o vreme. Războienii ani îndelungați împreună în strănele bălăii de artă, atât în Italia cât și în străinătate. Ca adevărați mușchetari ai ideii lui, galopând pe înaripatele noastre chinere în rândul celor mai incoercibile avangarde, dădusem asaltul pozițiilor celor mai înaintate. Futurism, esențialism, cubism, sintetism, expresionism, suprarealism — formulele de artă cele mai în diăznețe fuseseră, rând pe rând, tranșee eucerate de noi și depășite.

VALUL AMINTIRILOR

Ce val de amintiri năvăli su fletul revăzându-l!

Il cunosusem la Florența, unde venise copilandru din România, locul nasterii, spre a se perfecționa în pictură, — pasiunea și idealul lui.

„Emporium” ni-l prezentase drept cea mai tânără speranță a picturii românești. Pe urmă îl regăsisem la Genova și în sfârșit la Paris. Alexis Macedonski expusese pentru întâia oară la „Salon d'Automne” a trăgând atențiunea criticilor mai de seamă, poetilor și literaților ca Jean Ripchin, Peladan, Laurent Tailhade, Fénéon, Paul Fort. Mediu excepțional!

Atunci se discuta mult și ne înflăcăram pentru artă, sfertându-ne să o realizăm. Dar ori ce orizont, vast chiar, nu putea îndestula o arzătoare sete de cunoștințe noi. Și iată călătoria în Spania, în Belgia, în Germania și din nou în Italia, la Venetia. Iar după paranteza războiului, pe care Macedonski l-a făcut pentru țara lui, pe frontul românesc, ne regăsim la Paris, în alt mediu, cam americanizat esigur, dar nu mai puțin viu de entuziasm.

Alexis obținuse frumoase succese: una dintre lucrări îi era cumpărată pentru muzeul Luxembourg Rene Clair însuși se ocupa de decoriurile ce realiza pentru filme; expozițiile de grup pe cari le organiza la „Galerie Drouant”, făceau mult șgomot, ca și alte succesive expoziții pur personale; fu prins totuși de nostalgie și se întoarce în patrie. Imi ajunse la auz de succesele lui la București, de viul interes al Reginei Maria pentru pictura lui, de pânzele cumpărate de către muzeul patriei și însfârșit despre participarea la tânăra mișcare românească a Cruciatilor, care, eu o prezintă anticomunistă are un program de revalorizare națională, întocmit pe urmele fascismului.

O INSULA FERMECATA

Aflai pe urmă de o scurtă și scurată reînnoțire la Paris unde-și câștigase un renume internațional, însă eram atât de obișnuit să-l întâlnesc pe căile lumii, încât zilele trecute întâlnindu-l la Roma, uitai să-l îți întreb de unde venea.

Mi-o spusese el. Sunt refugiat din Spania, și desigur aceasta o aventura cea mai aventuroasă a vieții mele. Mă izolase la Maiorca și-am fost constrâns să plec în acel

scurt timp cât putură să debarce guvernamentalii.

Acum, după o lungă odisee, mă aflui aci încă adânc mișcat de primirea frățească ce mi s'a făcut în Italia, de generoasa ospitalitate și solidaritate ce ne-a oferit-o marele vostru Duce, nouă tuturor refugiaților, oricare ar fi fost țara căreia i-am fi aparținut, — de sprijine, de înlesniri, de ajutoare de tot felul, primite dela autorități și dela particulari. Mă aflui adânc mișcat și mândru de a mă regăsi în această țară, — leagăn al civilizației — pe care o iubesc precum îmi iubesc patria, — unde am învățat să înțeleg frumosul și să îmi încerc primii pași pe greaua cale a artei; sunt mișcat și mândru de a revedei mai frumoasă, mai puternică, în cinsă cu o aureolă de nouă glorie și înfăriș în faldurile nației purpure imperiale. Mă aflui aproape fericit deși mi-am lăsat tot ce posedam pe alte meleaguri.

Deci, de câțiva ani mă stabilisem la Maiorca, care e o insulă fermecată, cu vegetațiune luxuriantă, sub unele aspecte foarte asemănătoare cu divina noastră Capri. Imi instalasem casa și atelierul la Pollensa, colț de mistică liniște, burg de pescari, și ca și aceștia trăiam o viață aproape primitivă, o dihinindu-mă după atâția ani de dinamism furtunatic.

Nu mă mai gândeam decât la pictura mea și să lucrez pe cât mai mult.

Rămăsese în raporturi strânse prin scrisori cu numeroși prieteni ai cercurilor artistice, dar nu mă mai ocupam de politică. Acum de-abia îmi dau socoteala cât de naiv eram, căci artiștii cei mai puri chiar, nu pot și nici nu trebuie să se abstragă de politica — altfel ar însemna o evadare a realității — viața se scurgea pe-atât de liniștită ca până atunci, — pot zice, mai rânduie și mai puțin nesigură.

INCEPUTUL DRAMEI

Curând însă, începură alergăturile aeroplanelor roșii și începură bombardările aeriene producând numeroase victime printre populația civilă.

Postă și Radio nu mai existau. Cea dintâi numai putea sosi pentru că insula se afla blocată de unități ale flotei guvernamentale, iar aparatele de radio se aflau rechiziționate de teama spionajului.

Când guvernamentalii încecară debarcarea spre a relua insula în posesie, fu ca și când ar fi fost vorba de o adevărată invazie. Nu mai era o luptă de partizani cum se arătase până atunci. Intreaga insulă fu în picioare. Cetățeni, lucrători, meseriași, țărani, pescari, tineri și bătrâni, eu toți se ridicară

ca un singur om și luară armele alergând să-și apere căminele ca împotriva barbarului. Am văzut până și copii între doisprezece-paisprezece ani, luând pușca și stând zi și noapte de straie alături cu moșnegii, la drumul mare, sau pe la porțile edificiilor publice.

Ce frescă măreață de epică energie! Nu voi uita niciodată cu ce fărîc, cu ce liniște senină și curagioasă, își apărau acei bravi spanioli, pământul pal mă cu palmă, — și cu ce presțigiu îi conducea șeful lor Francisco Vanreil Campor, ce comanda regiunea Nord-Est a a insulei unde mă aflam.

FUGA FORTATA

Iată de ce, cu toate că guvernamentalii isbutiseră să debarce îei și colo, nu putură să se infigă spre a rămâne. Toțuși, în acele zile, noi străinii, furăm nevoiți să plecăm. Cu o adâncă întristare mi-am părăsit casa, atelierul, tablourile, dar mai cu seamă acel popor pe care-l știam în luptă mortală.

„Hero” — un mic cargo german, îmi oferii ospitalitate, imbarcându-mă la Palma unde, în largul minunatului său golf roz și de aur, așteptaram o zi întreagă înainte de a ne aventura să reîntârim în port spre a imbarca alți refugiați. Vasul nostru făcuse escaală la Barce-lona, pe urmă la Valența și luase alți refugiați mai abuciumați decât cei dela Maiorca, unii rânțiți chiar, mulți reduși în stare de miță.

Odată dureroasa odisee sfârșită, oșim în larg avântându-ne către coastele franceze pe care nu începem să le ghicim decât a doua noapte în depărtări, cu miriadele de luminiți aprinso ale satelor și orașelor.

„Riviera ligure”, se arată ca Genova, monument de palate și un pământ al făgăduinței și grădini, superbă și luminoasă ca zorile, — la orizont.

„Il popolo di Roma” (11 Oct. 1936 — Roma).

G. M. COMINETTI

Poet, critic, autor dramatic, regisor, jurnalist și om politic. Gian Maria Cominetti, — autorul acestui articol, este una din cele mai strălucite personalități ale Italiei de azi, amintind artiștii renașterii prin diversitatea cunoștințelor și activității lui.

Director al ziarului „IL DO-MANI”, în 1919—20 și 21, fu printre cei dintâi să pună bazele noiei etice fasciste și să apere drepturile artei în viața unui popor. În teatrul italian Gian Maria Cominetti se află în fruntea unei mișcări constructiviste și de renoașie în arta regiei, dirijând una dintre companiile dramatice trunțate. Acestei activități a lui este datorită cunoașterea și vulgarizarea marilor autori dramatici italieni și streini: Pirandello, Rosso din San Secondo, Crommelley, Molnar, Andre ge, Gogol, Prebittzevsky, etc.

El a trăit îndelung în străinătate și numără printre cei foarte rari cunosători de aproape mișcarea artistică mondială.

Ninge în Basarabia

Peste podoba tîrgului ciumat, peste leproșii din case Dărăpănați și umezi, peste vitele ce rumeșă afară în tăcere de argint și noapte polară Ninge cu bani de zăpadă cu fulgi ușori de mătase.

Peste ruși înalți cu cascheta pe frunte și peste Domnișoarele maro ce vin de la o piesă rusească Ninge cu flori de porumb, până la pulpe să crească Cojocul bălan de omăt ca n'tr'un final de poveste.

Nu sunt câini, nici lumini înferesti. Peste căi Numai tăcere se 'mparte săracilor care în somn Sunt avuți când comunismul lor tovarăș și domn Saci cu galbeni mulți le-a pus subt căpătâi.

Tăcere de păduri tăiate lângă mare, Parc'ar fi 'nghețat suflarea peste larg. Orele se 'ntălnesc cum catarg cu catarg. Orașul alb și mort subt fulgi mereu dispare.

Atunci peste moartea tîrgului ciumat, peste somnoroșii din case Zugrăvite și calde, peste îngerii veghetorii afară Ca n'tr'o noapte de argint polară Ninge cu bani de zăpadă peste-un somn de sargase.

E. Ar. Zaharia

CREPUSCUL

Lut galben, în care îmi recunosc copilăria Incolăcită ca un șarpe după umbra mamei; Nici o inscripție nu mai păstrează degetul Tremurat, pe tăblițele prăfuite în soare.

Aș vrea ca această oră de imens crepuscul În care am îmbrățișat atata singurătate, Să fie fruct amar de humă, Odiunei revărsată în zemuri de cucută.

De mult, peste ieslea de frunzar a sănilor Creștea o stepă de liane crude; Cântec, peste care mușchiul zilei Nu va mai purta pe brațe nici o rugă.

Emil Vora

Ceții

COCA FARAGO
SUNT FATA LUI
ION GHEORGHE ANTIM
— ROMAN —
EDITURA NAȚIONALĂ CIORNEI
50 LEI

MARGINALE

■ MIRCEA DAMIAN: Om român. Domnul Mircea Damian a intrat în literatură încrunțat. Avea în spate, o viață durată de trăire intensă, căreia i-a stat și îi stă întotdeauna... deacurmezișul... Pentru fruntea care n'arut să se plece și pentru genunchii care n'au vrut să se hrângă niciodată, Mircea Damian a cunoscut cândva și cucuailor, gardienii și zăbrelele Văcăreștilor...

Acum, veste puțin, Mircea Damian va intra în vitrinele librărilor din nou. A scris o carte des pe iubire, o carte în care scrâșnesc patimi, iluminări și bucurii... Pa-Om, căci așa se chiamă ultimul roman al domnului Mircea Da-

mian, va păși la stăruința acestor luni către sufletul și prețuirea cetățenilor îndrăgostit de slovă adevărată...

■ CAMIL PETRESCU: Atomul, roman. O carte pe care de nu știu când o anunță editura Adevarul. Un scriitor căruia în totdeauna literatura românească îi va fi datoare o reuerență... Nu știu dacă, măcar în toamna asta domnul Camil Petrescu se va hotărî să încheie manuscrisul și să-l predea editurii. Știu doar că, ori când va apare. Atom va însemna pentru romanul românesc o biruință aristocratică și pură... Pa-Om, căci așa se chiamă ultimul roman al domnului Mircea Da-

■ 13 OCTOMBRIE 1935: Giurgiu... Toamnă provincială colindată de ceterințe schioape, biruțată de ploți și rugină vestedă. Toamnă despletită, cu pară comunală mucegăit de neguri, incolor, mort... 13 Octombrie 1935, cântă seară, prin amurgul ce și spânzura agonia de crengi, prin ceata ce se scutura odată cu întunerecul din streșini, prin toată această tristețe ce sfâșia liniștea tîrgului provincial, a pornit către odihnă și neștiut, către lucrări și eternitate, Nicolae Cantonișor, scriitor român, s'arac, tănăr și ftizic... Un an decând Cantonișor a plecat, un an de-abia și totul a rămas gol prin amintiri, gol și uitat...

Un gând duos ca un vers, pentru un moment care de astăzi înainte nu mai poate spune nimic... România culturală de acum, nu crede în aduceri aminte... ■ Din ultimul număr primit al revistei „Gând și slovă oltenescă” dela Craiova desprind cu îndemn și aludă versurile domnilor Ilariu Dobridor și Aurel Tita... Sânt singurele fire de lună ce pot prinde și reține recunoștința penitei noastre... ■ ȘTIM că, la Silistra, prietenii noștri de rumenă tinerețe și cald entuziasm grupăți în jurul revistei Festival, au pus cândva, bazele unei edituri mici. De-atunci, de când gândul era de-abia un salut întins frățește nouă, nici o veste nu s'au frățește nouă, nici o veste nu ne-a mai ajuns și nici o carte cu peceata grupării Festival nu ne-a venit... Atât de repede pot muri

oare, jertfele și entuziasmul provinciilor?...

■ DOUA ORE de odihnă sufletească, două ore de cer senin și trist, vă oferă sunt fata lui Ion Gheorghe Antim, cartea dintâi a tinerei scriitoare Coca Farago, Ilariu Dobridor și Aurel Tita... Sânt singurele fire de lună ce pot prinde și reține recunoștința penitei noastre... ■ ȘTIM că, la Silistra, prietenii noștri de rumenă tinerețe și cald entuziasm grupăți în jurul revistei Festival, au pus cândva, bazele unei edituri mici. De-atunci, de când gândul era de-abia un salut întins frățește nouă, nici o veste nu s'au frățește nouă, nici o veste nu ne-a mai ajuns și nici o carte cu peceata grupării Festival nu ne-a venit... Atât de repede pot muri

oare, jertfele și entuziasmul provinciilor?...

■ DOUA ORE de odihnă sufletească, două ore de cer senin și trist, vă oferă sunt fata lui Ion Gheorghe Antim, cartea dintâi a tinerei scriitoare Coca Farago, Ilariu Dobridor și Aurel Tita... Sânt singurele fire de lună ce pot prinde și reține recunoștința penitei noastre... ■ ȘTIM că, la Silistra, prietenii noștri de rumenă tinerețe și cald entuziasm grupăți în jurul revistei Festival, au pus cândva, bazele unei edituri mici. De-atunci, de când gândul era de-abia un salut întins frățește nouă, nici o veste nu s'au frățește nouă, nici o veste nu ne-a mai ajuns și nici o carte cu peceata grupării Festival nu ne-a venit... Atât de repede pot muri

lămurit de odihnitoare lectură și înfiorător de bine reliefat eroul... Bismarck de Jacques Bainville?...

„Viața romanțată a unui pumn... Nimic altceva...”

■ NEAGU RADULESCU a mai scris o carte... O carte despre care până acum nu știm nimic precis, nimic în afara faptului că ea va poposi zăbind în vitrine nu peste multă vreme. Transcris, ma nuscrușul sărută acum tiparul și în cel mult o lună de zile el se va oferi lectorului cu pagini săgetate de un umor sădătos și scump... „Sunt soldat și călăreț” întâmplările cazone cu haz și fără ale soldatului cu termen redus Neagu Rădulescu, vor fi imprumutate librărilor cu girul editurii Cultura Națională...

■ MEMORIILE maestrului

Const. I. Noțtara vor cunoaște peste puțin toamna vitrinelor. Editura Adevarul va prezenta celor pentru care Noțtara a rămas un gând duos și fin, îndrăgostit de culmi și cer larg, cartea aceea

ia de jar și trăire intensă în care o întreagă epocă cu oamenii și darurile ei, va învia ciudat și iramos. Nu o carte de sarbede însemnări va fi cartea maestrului Noțtara, nu o carte despre și din teatru, ci o lămurită spovedanie a unui dintre cei mai limpezi ru-măni ai ultimelor decenii...

Citiți în fiecare Joi **CRUCIADA ROMANISMULUI** ziar de luptă politică și spirituală

Redactor șef: Ion Aurel Manolescu

Știri - fapte - evenimente

APEL CĂTRE STUDENȚIMEA ROMANA

Microbii cari ne compromit

Miscarea cruciada s'a nascut pentru a contrabalansa manoperele unor afaceristi si profitori de ultima ora. Lumea trece prin grele framantari sociale. Formulele puse pe hartie, programele frumoase cu diferite caractere de dreapta si de stanga au fost rasturnate, nu doar ca n'ar fi bune. Din contra, in tarile unde aceste formule au cazarat in maini solide de acolo totul s'a schimbat. Acolo unde firmele au fost mutate si programele speculate, acolo profitorii de ultima ora si-au facut mendele.

Lupta ce se duce azi, este razboiul dintre doua categorii de oameni; nationalistii si comunistii, aceste doua categorii au fiecare cate o anexa pungasii, necinstiții și profitorii. Aceste anexe au compromis ideea comunistă și tot aceste vor să compromită azi și ideea naționalistă.

Poporul nostru cu trecut glorios, nația noastră care a existat și există numai datorită erei lui său, nu putea să fie plasat pe linia de stangă. Prea grele au fost jertfele poporului nostru care atât la bucurii cât și suferințe a fost însoțit de Biserica, pentru că acum să se debalanșeze de ideea creștină și să mbrățișeze un crez nou care să înecă în propriile sale păcate...

Efectele războiului și alte păcate nu trebuie uitate. Dar nu trebuie să trecem cu vederea și anumite stări de lucruri cari ne sunt impuse de oamenii mari cu capete reduse. Avem în țară o serie de microbi care rod din greu din tot ce avem noi mai scump. Capitalul nostru este pus între două alternative: dreapta și stanga, unii cred că dreapta este păcătoasă, alții văd în stanga un pericol de moarte, pe cei din urmă și eu îi cred, dar mai este un rău, mai este un microb care trebuie căutat ceva mai sus, este un rău...

Sunt oameni, sunt indivizi, cari nu pot face nimic pentru societate, aceștia au găsit dela un timp o nouă ocupație, se urcă pe scări în sus de tot și când se întorc tipă cât îi tine gura ea în țară e jale mare, că strălucii ne extropese, că jidani sunt stăpâni ai vieții noastre economice etc., etc.

Dar toți acești mari naționaliști de ultima oră nu sunt de cât niște oameni atinși de microbul cap al răului, microb tare începe de sus în jos...

Dar răul cel mai mare este plantat de presă și presa azi numai e a poporului de sus, dar cu atât mai puțin de jos, presa de azi este instrumentul unor profitori de ultima oră. Azi publicațiile mari numai apără și nu discută decât numai despre oameni cu parale multe. Cei cari nu dispun de bani sunt considerați drept instigatorii. Ar fi în această frumoasă și bogată țară lucruri multe de discutat, ar fi oameni cu idei bune, dar toți și toate acestea dispar, căci microbul cel mare de sus ne roade, ne duce la sapă de lemn. Ziarele de azi începând cu monitorul moralei naționaliste cu anexa lui condusă de tâlharul de cauciuieri, nu mai sunt în slujba poporului. Toate sunt în serviciul unor profitori. Universal, de exemplu atacă mereu pe streini, dar i-a parale dela jidani. Paralele n'au miros. Da, pentru unii! Porunca Vremii, vrea și ea să fie pe linia stăpânului său, însă ne face de răs în fața tuturor, sunt lucruri de cari nu se ocupă PORUNCA VREMII; Aushnit, Malaxa, Otto Groedel, Neuman-Arad, Margulius, sunt morți pentru PORUNCA VREMII, dar pentru poporul nostru acești microbi sunt venici activi. Ne road tot ce avem mai bun și presa serie și reproduece elisee cu chipuri de jidani degenerați, în loc să ne arate răul care există, dar nu să poată repara prin instigația unora contra altora. Răul cu anexele lui trebuie operate din rădăcină și atunci când vrem ca și grădina noastră să scape de umbra care ne produce mușca, atunci și pomul cel mai falnic trebuie tăiat, căci deși e frumos el face umbră și cu un bra lui ne omoară copil ne distrug generațiile viitoare.

Nu putem fi contra oamenilor de bine, dar nici pentru cei de rea credință. Iată la timpul său formulele vor trebui să dispară, ele de bună voce. Microbii de azi vor fi ucși, uciderea lor nu va crea criminali. Vor duce cu ei în pământ toate ideile și fizele cu căpitani, legiuitori și bande de asasini. Dar odată cu acești microbi vor dispărea și românii de ultima oră, cari din romanism au făcut afa erism.

Iată răul contra căruia trebuie să luptăm ca români.
Grigore C. Gonza

Atacul mișelesc dela Cluj

Demascarea originii lui Corneliu Zilinski-Codreanu-Brauner a produs mare senzație în Ardeal. Nici nu se putea altcum. Transilvania cu trecutul ei glorios, patria marilor dispăruiți ai neamului cari s'au jertfit pentru romanism, nu putea să mai admită ca pe plaurile călcate de un Horia, Clouca, Crișan, Iancu, Rațiu și Frănuș, să vină acum și să ne dea lecție de romanism un polonez-maghiar și poate chiar și evreu.

Omoria marelui luptător al generației noastre tinere Mihail Stelescu a impresionat mult pe ardeleni și sate, județe și orașe au început să-l părăsească pe cavalerii de țară. Județul Alba reprezentat prin eminentul luptător român d-l Eugeniu Giorgiu a dat semnalul și după Alba au urmat și alte organizații cari au trecut în bloc la Cruciada Romanismului.

Aceste stări de lucruri l-au pus pe gânduri pe Zilinski. El în loc să se desvinovătească de acuzațiile aruncate în bot, arătând că noi mintim dacă ar fi cazul, caută ca prin teroare să ne pună călșul în gură. Pe ziua de 24 Oct. a. e., un grup de 14 asasini ordinari în frunte cu studentul profesionist Tibor Weres(?) au tăbărit în locuința camaradului nostru Georgiu din Cluj, pe care l-au măcelărit cu o bardă seacăscă. Crezând bestia că prada a rămas cadavru, în mod las au

Deunăzi au avut loc desbaterile comitetului Uniunii Naționale a Studenților Creștini Români. După ce congresiștii s'au amuzat discutând diferite chestii cu bucatărie legionară, după ce congresul a dansat cu cartea căpitanului Zilinski în brațe, tătăndu-i „înțelepciunea” și onoarea verde, s'a procedat la alegerea comitetului pe anul 1936-1937. Ca o sfidare de o nemai pomenită îndrăzneală au fost aleși membrii în comitetul de conducere al Uniunii Naționale a Studenților creștini români TOȚI CEI ZECE ASASINI AI LUI MIHAIL STELESCU!

Președinte de onoare al Uniunii este Ion Caratânase bulgarul comandant al echipelor morții legionare, iar președinte activ Iosef Bazântan, sub comandant al acelorasi echipe.

Tot membru în comitetul de conducere al Uniunii a fost ales și ȘOFERUL asasin State Grigore!

Intrebăm ADEVARATA studențime română, studențimea aceea conștiință și demnă pe care o bănuim măcinată de aceiași sfântă iluminare de totdeauna, dacă prestigiul ei și demnitatea ei se pot împacă cu o asemenea sfidare, cu un asemenea cinism.

Noi, care credem în idealul tineretului românesc, noi care credem în meritele lui, în suferințele lui, în jertfele lui, dăm alarma. Niciodată studențimea română, suntem siguri, nu se va putea solidifica cu o hoardă de inconștienți asasini, care tind să politicinizeze cultura, religia și destinele ei.

Nu credem sub nici un motiv, dar absolut sub nici unul, că studențimea noastră se va multumi să devină unealta veneticului Zilinski Brauner. Comitetul de asasini, așezat în fruntea studențimei românești, trebuie să imediat și cu orice sacrificii înlăturat!

Nu poate fi condusă cea mai mare organizație tinerească din țara asta de zece canaliți ce, călcând în picioare crucea strămoșească, morala creștină și cum înținea sufletului românesc, au ucis un om lipsit de apărare și bolnav, pe patul unui spital! Nu poate fi condusă „UNIUNEA NAȚIONALĂ A STUDENȚILOR CREȘTINI ROMÂNI” de zece criminali de cea mai ordinară speță, unelte oarbe în mâna unui „arhanghel” de cărpă, hămesit după bani și glorie efitină!

Chemăm studențimea la ordine, la adevăr și la carte și-i cerem să deschidă ochii cu un ceas mai de vreme!

Cerem studențimei românești o înfrățire sub faldurile drapelului străbun, o înfrățire care astăzi mai mult decât oricând, este necesară și hotărătoare.

Să rupem toate lanțurile ce ne-au legat, să sfărâmăm toți idoli de carton ce ne-au mințit și, încordări, tineri și noi, să ne ridicăm și să ne unim fără deosebire de credințe, de clase și de crezuri politice.

Front în fața vremurilor grele ce ne încearcă și ne asupresc, să dovedim odată mai mult, că sufletul românesc, destinul românesc și viitorul acestei țări blagoslovite de Dumnezeu, nu pot fi însoțite de nici o legendă cu aripile pline de gloyd și păcătoșenie subumană.

Studențime Română, deschide ochii acum în ceasul al unsprezecelea! În ora asta de spaimă și pândă, scutură-te de toate ănspretele streine, sfărâmă orice răgăzuri mincinoase și, PRIN MUNCA, PRIN CINSTĂ ȘI PRIN ADEVĂR, MERGI CU FRUNTEA SUS CĂTRE ADEVĂR, MERGI CU FRUNTEA SUS CĂTRE DREPTATE ȘI BIRUINȚĂ!

Cu Dumnezeu înainte!
CRUCIADA ROMANISMULUI

Pentru domnii abonați

Având în vedere că am avut buna voință de a trimite timp de 2 ani gazeta în fiecare săptămână, acasă la anumite persoane, care n'au avut nici măcar bu-na cuviință de a plăti suma infimă de 100 lei pe an, costul unui abonament.

- 1) Deoarece credem că pentru plugarii și locuitorii satelor suma de 100 lei e mult, rugăm pe abonații satului de urgență să achite abonamentul pe care l'am redus pentru ei la suma de 50 lei.
- 2) Studenți 60 lei.
- 3) iar ceilalți 100 lei.

Cine nu va achita până la 15 Noembrie 1936 abonamentul va fi șters din rândurile abonaților.

O gazetă costă mult, bani pentru hărție, pentru cerneală pentru tipărit, pentru reclamă, mărci pentru expediție, rabat la depozitari etc. Dacă domnii care o citesc n'au bunul simț de-a înțelege aceasta, să ne erte, dar noi nu facem pomană, de oarece nimeni nu ne face nici nouă.

Noi nu primim subvenții dela guvern, nici măcar dela Instituții. Gazeta e susținută din eforturile a doi-trei prieteni și credem că vom face și în ajutorul abonaților.

Să fim eretați de tonul nostru aversiv, dar ne-a revoltat indolența romanului cititor, îi plac ideile noastre, le aprobă, dar le sprijină numai cu vorba. Nu ajunge și de palavrăgii n'ave-m nevoie.

Metode comuniste

Evoluția metodelor comuniste, dela înscăunarea lor în 1918 în Rusia, a evoluat constant.

Scopul lor fiind captarea maselor, creeri de nuclee și armata îndreptate împotriva ordinii de Stat, s'a căutat cele mai eficiente mijloace de propagandă.

De unde unul din axiomele lui Marx și Engels era că proletariatul nu are patrie, astăzi tocmai ei vor să ea impresia unor patrioți convinși.

Cincisprezece ani de-arând ei au decretat că democrația și libertatea nu sunt decât paravane pentru a ascunde dictatura clasei burgheze.

Astăzi ei sunt acei cari apără cu îndărărire „libertățile democratice”.

Arma lor principală e Internaționala. Deși ani de-arând au lăsat să creadă că comunismul rusesc, nu are nimic comun cu aceste internaționale, acestea din urmă funcționează pe un plan bine stabilit și din ordinul direct al Moscovei. Toți liderii internaționali primese instrucții, directive și fonduri dela centrala moscovită.

Pericolul propagandei comuniste este tocmai faptul că în multe cazuri nu apare la început de loc comunist.

Ei sunt la nevoie naționaliști, xenofobi, eventual antisemiți. Ei îmbrățișează interesul comerciantului, al țărânului, al intelectualului, al poliției etc., după cerul unde operează, sau după mediul unde vor să trezească revindicări.

Int'o propagandă printre țărani, eminațmet conservatori și lipiți de pământul lor, ei vor vorbi la început, de valori-cări, de produse, de scăderi de impozite, de anulări de datorii.

Kolhozurile sunt pentru mai târziu, când teheca, lagărele de concentrare etc., vor fi gata. Atunci însă faimoasele libertăți de care vorbea Dimitroff și raiul pe pământ se va transforma oriunde în iadul sclaviei și a dictaturii roșii.

Intre timp agenții lor caută pe orice cale să invrăjbească, să ațâțe uri de clase, și să neutralizeze solidaritatea inerentă clasei rurale mijlocii și producătoare.

În plus infiltrându-se în toate organizațiile legale, fie industriale, bănci, cooperative etc.,

Cronica Studențească O sfidare

Zilele trecute a expirat mandatul comitetului de conducere al Uniunii Naționale a Studenților Creștini.

Intreaga studențime spera că însăfârșit a venit timpul de a înlătura din fruntea ei un comitet ce nu a făcut nimic pentru studențime, care a executat numai anumite manevre dictate din umbră zvârlind tot odată pe incapabilul președinte Furdur care în numele studențimii a fost prima dată numit în fruntea unei echipe o-avea să comită mârșava faptă ce a sgudnit orice inimă de român creștin.

Crima trebuia comisă nu pentru a înlătura o piedică dela calea realizării dezideratelor studențimii ci din ordinul „Căpitanului Zilinski” căruia îi demascase fața adevărată de șarlatan național și sângele polonez ce-l poartă în vine care-i cere mereu sânge de român ca o răzbunare a jugului ce strămoșii lui l-au purtat odată. Neputând însă executa ordinul Căpitanului a fost pur și simplu „mazilit” din post în care se afla datorită băteii, petardei și revolverului și în locul său numiți cei zece „studenți români” (expresia aparține presei numită de „dreapta”) care ca bestiiile au năvălit în mijloc de zi într'un spital și au răpus viața unui tânăr ce le fusese idol puțin înainte, plecat dintre ei scârbit de mijloacele josnice de care

se folosea acest „căpitan” pentru a așeza la rândul său un jug greu acestui popor.

Au ucis! Iată o cale sigură și fără neplăceri în zilele noastre de a ajunge din șofer de taxi sau student însers numai pentru a pătrunde cu o bătă în facultate, în conducerea studențimii române creștine.

Un șofer și alți nouă criminali conducători a 30.000 studenți ce nu aderă la crimă necum să accepte în fruntea lor pe aceștia. Ce face studențimea? Admite oare ca procesul acestor zece bestii să fie transformat în procesul studențimii?

Stie studențimea când a avut loc alegerea acestui „nou comitet”? Stie că acest comitet a fost ales „în zece” și votat din ordina?

Ce face consiliul interuniversitar care potrivit art. 163 din Reg. asociațiilor studențești are dreptul de a revoca o asociație cu o astfel de conducere? Nu s'a găsit oare nici un rector din țară să facă un raport despre aceasta?

Răbdarea studențimii trebuie să ia sfârșit. Să se termine odată cu aceste insulte și crime puse în spinarea ei pentru realizarea unor scopuri meschine a acestei corciturii poloneze Zilinski-Brauner cavalier și au răpus viața unui tânăr ce le fusese idol puțin înainte, plecat dintre ei scârbit de mijloacele josnice de care

Sandru Bobu